

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๓๘/๒๕๕๔

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๑๒/๒๕๕๔

วันที่ ๒๑ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔

เรื่อง พันตำรวจเอก ธนายุทธ วุฒิจรัสธารงค์ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙๕ และระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๓) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๔๐ (๒) (๓) และมาตรา ๑๕๘ หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบสรุปได้ว่า พันตำรวจเอก ธนายุทธ วุฒิจรัสธารงค์ (ผู้ร้อง) ในฐานะผู้ฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองเชียงใหม่ ฟ้องคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ที่ ๑ ผู้บัญชาการสำนักงานนิติวิทยาศาสตร์ตำรวจ ที่ ๒ และคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ ที่ ๓ เป็นผู้ถูกฟ้องคดี ขอให้เพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการไต่สวนและชี้มูลความผิดวินัยร้ายแรงของผู้ร้อง ขอให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ลงโทษทางวินัยแก่ผู้ร้อง และขอให้เพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่ไม่พิจารณาอุทธรณ์ในประเด็นข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และองค์ประกอบความผิดทางวินัยที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ใช้เป็นเหตุในการออกคำสั่งลงโทษทางวินัยแก่ผู้ร้อง ศาลปกครองเชียงใหม่

มีคำพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และคดีถึงที่สุดแล้ว ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยื่นคำขอต่อศาลปกครองเชียงใหม่ขอให้พิจารณาพิพากษาคดีใหม่ ศาลปกครองเชียงใหม่มีคำสั่งไม่รับคำขอ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองเชียงใหม่ต่อศาลปกครองสูงสุด ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งกลับคำสั่งของศาลปกครองเชียงใหม่เป็นให้รับคำขอพิจารณาพิพากษาคดีใหม่ไว้พิจารณา และดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปตามรูปคดีโดยองค์คณะใหม่ของศาลปกครองเชียงใหม่ ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) และ (๓) และระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๓)

ผู้ร้องเห็นว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๕ เป็นบทบัญญัติที่ให้คู่กรณีหรือบุคคลภายนอกผู้มีส่วนได้เสียยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีอันถึงที่สุดแล้วใหม่ได้ โดยไม่เปิดโอกาสให้ผู้ร้องทราบรายละเอียดตามคำร้องและโต้แย้งคัดค้านคำร้องก่อนศาลมีคำสั่ง และระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๓) เป็นบทบัญญัติที่ออกโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด มิได้เป็นกฎหมายที่ออกโดยรัฐสภาหรือสภานิติบัญญัติแห่งชาติ การที่อาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายออกหลักเกณฑ์ให้ศาลปกครองสูงสุดมีอำนาจสั่งเปลี่ยนแปลงองค์คณะพิจารณาพิพากษาคดีได้ ย่อมเป็นการออกบทบัญญัติที่ขยายอำนาจหรือขยายความนอกเหนือจากรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ อันเป็นการละเมิดต่อสิทธิและเสรีภาพของผู้ร้องที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ และขัดต่อหลักความเป็นอิสระของผู้พิพากษา ดังนั้น พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๕ และระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๓) จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๔๐ (๒) (๓) และมาตรา ๑๕๗

ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลปกครองเชียงใหม่ส่งความเห็นตามทางการเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ ศาลปกครองเชียงใหม่มีคำสั่งยกคำร้อง เนื่องจากในคดีนี้ศาลไม่จำเป็นต้องนำพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๕ และระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.

๒๕๔๓ ข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๓) มาใช้บังคับแก่คดี จึงไม่จำเป็นต้องส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา วินิจฉัย ผู้ร้องยื่นอุทธรณ์คำสั่งต่อศาลปกครองสูงสุด ศาลปกครองเชียงใหม่มีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ เนื่องจากเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ในระหว่างพิจารณาตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๑๐๐ วรรคสอง ผู้ร้อง จึงยื่นอุทธรณ์คำสั่งไม่รับอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งยื่น

ต่อมาผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน ขอให้เสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญกรณีบทบัญญัติ แห่งกฎหมายมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ และได้รับแจ้งผลการพิจารณาว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๕ และระเบียบ ของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๓) ไม่มีประเด็นที่จะพิจารณาว่ามีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ หรือไม่และไม่ได้กระทบต่อหลักการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญตามคำร้องเรียนของผู้ร้อง ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงยุติการพิจารณา

ผู้ร้องเห็นว่าผู้ร้องได้ใช้สิทธิตามกฎหมายทุกช่องทางและไม่อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่น ได้แล้ว จึงยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๕ และระเบียบ ของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๓) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๔๐ (๒) (๓) และมาตรา ๑๕๗ หรือไม่

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยหลักเกณฑ์ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพ ที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญได้” และวรรคสอง บัญญัติว่า “การใช้สิทธิตามวรรคหนึ่งต้องเป็นกรณีที่ไม่อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว ทั้งนี้ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” และข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำ คำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๒๑ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพ

ที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญได้” และวรรคสอง กำหนดว่า “การใช้สิทธิตามวรรคหนึ่งต้องเป็นกรณีที่ไม้อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว ทั้งนี้ ตามมาตรา ๒๑๑ มาตรา ๒๔๕ (๑) และมาตรา ๒๕๗ วรรคหนึ่ง (๒) ของรัฐธรรมนูญ”

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว เห็นว่า ผู้ที่จะใช้สิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ได้นั้น ต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่กฎหมายกำหนดไว้ดังนี้

(๑) ต้องเป็นบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้อันสืบเนื่องมาจากบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

(๒) บุคคลนั้นต้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และ

(๓) ต้องเป็นกรณีที่บุคคลนั้นไม้อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว

พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามคำร้องที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๔๐ (๒) (๓) และมาตรา ๑๕๗ หรือไม่ นั้น แม้เป็นกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าเป็นบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้อันสืบเนื่องมาจากบทบัญญัติแห่งกฎหมาย และยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญก็ตาม แต่เนื่องจากผู้ร้องยังมีได้ใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นให้ครบถ้วน กล่าวคือ ผู้ร้องเพียงแต่ใช้สิทธิทางศาลปกครอง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ และผู้ตรวจการแผ่นดิน ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๕ (๑) เท่านั้น โดยยังมีได้ใช้สิทธิยื่นเรื่องต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๗ วรรคหนึ่ง (๒) แต่อย่างใด คำร้องของผู้ร้องจึงมิใช่กรณีที่ไม้อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว กรณีจึงไม่ต้องด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคสอง ประกอบข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๒๑ วรรคสอง ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยได้

- ๕ -

ส่วนที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๓) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๔๐ (๒) (๓) และ มาตรา ๑๕๗ หรือไม่ นั้น เนื่องจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามความหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ นั้น หมายถึง กฎหมายที่ตราขึ้นโดยองค์กรนิติบัญญัติหรือกฎหมายอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า แต่ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๑๑๒ วรรคหนึ่ง (๓) มิใช่กฎหมายที่ตราขึ้นโดยองค์กรนิติบัญญัติหรือกฎหมายอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า จึงมิใช่กรณีที่ผู้ร้องถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้อันสืบเนื่องมาจากบทบัญญัติแห่งกฎหมาย จึงไม่ต้องด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง ประกอบข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๒๑ วรรคหนึ่ง ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

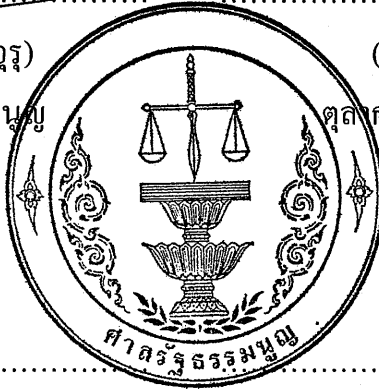
(คำสั่งที่ ๓๘/๒๕๕๔)

(นายเจริญ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายเจริญ อินทजार)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายเจติมพิล เอกอจรุ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายชัย ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนรงค์ มาประณีต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุพจน์ ไข่มุกด์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ